

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫ
ЖӘНЕ ЕҢБЕКТИ ҚОРҒАУ
БОЙЫНША

НҰСҚАУЛЫҚ

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
УНИВЕРСИТЕТІ

«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ

1 нұсқа:
25.12.2024

**ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ
БОЙЫНША НҮСҚАУЛЫҚ**

1 бет

МАЗМҰНЫ

1	Жалпы ережелер	2
2	Еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғаудың жалпы талаптары	3
3	Жұмыс орнындағы қызметкерлердің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптары	5
4	Төтенше жағдайларда еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптары	6
5	Міндетті медициналық тексерулерді жүргізу тәртібі мен кезеңділігі	7
6	Қорытынды ережелер	8

 ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	1 нұсқа: 25.12.2024
	ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ БОЙЫНША НҮСҚАУЛЫҚ	2 бет

1 ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1 Осы Қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулық (бұдан әрі - Нұсқаулық) Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің «Қазақ ұлттық өнер университеті» республикалық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - Университет) қызметкерлерінің жұмыстарды Университеттің үй-жайларында, аумағында, көлік құралдарында және қызметкерлердің жұмыстары жүргізілетін өзге де орындарда орындауы кезінде олардың еңбек қауіпсіздігі талаптарын белгілейді.

1.2 Нұсқаулық келесі нормативтік-құқықтық құжаттарға сәйкес әзірленді:

- Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V Еңбек кодексімен;
- Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 30 қарашадағы № 927 бұйрығымен бекітілген Жұмыс берушінің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықты әзірлеу, бекіту және қайта қарау қағидаларымен;
- Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1019 бұйрығымен бекітілген Қызметкерлерді, басшыларды, еңбек қауіпсіздігін және еңбекті қорғауды қамтамасыз етуге жауапты адамдарды еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелері бойынша оқытуды, оларға нұсқау беруді және білімдерін тексеруді жүргізу қағидалары мен мерзімдері;
- Жұмыс берушінің қаражаты есебінен жұмыскерлерге сүт немесе оған теңестірілген тамақ өнімдерін және (немесе) диеталық (емдік және профилактикалық) тамақтануға арналған мамандандырылған өнімдерді, арнайы киім мен басқа да жеке қорғаныш құралдарын беру, оларды ұжымдық қорғау құралдарымен, санитарлық-тұрмыстық үй-жайлармен және құрылғылармен қамтамасыз ету Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 28-ші желтоқсан № 1054 бұйрығының қағидаларымен бекітілген.
- Міндетті медициналық қарап-тексеруге жататын адамдардың нысаналы топтарына, сондай-ақ оларды жүргізу қағидалары мен кезеңділігіне, зертханалық және функционалдық зерттеулердің, медициналық қарсы көрсетілімдердің көлемдеріне, орындалуы кезінде жұмысқа қабылдау кезінде алдын ала міндетті медициналық қарап-тексерулер және мерзімді міндетті медициналық қарап-тексерулер жүргізілетін зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың, кәсіптер мен жұмыстардың тізбесіне және Қағидаларға "алдын ала міндетті медициналық тексеруден өту" мемлекеттік қызмет көрсету,

 ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	1 нұсқа: 25.12.2024
	ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚ	3 бет

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 15 қазандағы №ҚР ДСМ-131/2020 бұйрығымен бекітілген.

1.3 Еңбек қауіпсіздігі-жұмыс процесінде зиянды және қауіпті факторлардың әсерін болдырмайтын іс-шаралар кешенімен қамтамасыз етілген Университет қызметкерлерінің қорғалу жағдайы.

1.4 Осы құжат Университеттің барлық құрылымдық бөлімшелерімен, лауазымды тұлғаларымен танысу және қолдану үшін міндетті болып табылады.

1.5 Осы Нұсқаулықтың талаптары ең аз көлемде қажетті болып табылады және нақты жағдай үшін толық және/немесе шектеу ретінде қарастырылмауға тиіс.

2 ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ МЕН ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУДЫҢ ЖАЛПЫ ТАЛАПТАРЫ

2.1 Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі кіріспе нұсқаулықтан өткеннен кейін ғана адамдар жұмысты орындауға жіберіледі.

2.2 Қызметкерлерге кіріспе Нұсқаулықты әкімшілік-шаруашылық қызметтің еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау техникасы инспекторы жылына кемінде бір рет жүргізеді.

2.3 Жұмыс орнында жұмыс мамандықтары бойынша Нұсқаулықты тиісті құрылымдық бөлімшелердің басшылары жүргізеді.

2.4 Нұсқаманы өткізу туралы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаманы тіркеу Журналына жазба жасайды.

2.5 Университеттің барлық қызметкерлері біліктілігіне, біліміне, еңбек өтіліне, атқарылатын жұмыстың сипатына қарамастан нұсқамадан өтеді.

2.6 Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша оқудан өтуі тиіс Университет қызметкерлерінің тізімін Әкімшілік-шаруашылық қызметпен (ӘШҚ) келісім бойынша кәсіптің сипатына, жұмыс түріне, еңбек жағдайларына қарай университет ректоры белгілейді.

2.7 Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі білімін тексеруге жататын қызметкерлерді қауіпсіздік техникасы жөніндегі инспектор оны өткізу басталғанға дейін бір айдан кешіктірмей ескертеді.

2.8 Университет қызметкерлері жұмысты орындаған кезде келесі зиянды және қауіпті өндірістік факторлардың әсері болуы мүмкін:

- дербес компьютермен (ДК) жұмыс істеу кезінде электромагниттік сәулеленудің жоғары деңгейі;
- нөлдік қорғаныс өткізгіштер тізбегіндегі зақымданулар кезінде статикалық электр энергиясының жоғарылауы;
- электр тізбегіндегі қауіпті кернеу, электр сымдарының, қосқыш кабельдердің, ДК перифериялық құрылғыларының, ұйымдастыру

 КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТИ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	1 нұсқа: 25.12.2024
	ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚ	4 бет

- техникасы құралдарының, кондиционерлердің және басқа жабдықтардың оқшаулауы зақымдалған кезде жабылуы мүмкін;
- ДК перифериялық құрылғыларының және ұйымдастыру техникасы құралдарының жылжымалы бөліктері;
 - жұмыс орнындағы ауа температурасының жоғарылауы немесе төмендеуі;
 - ауаның жоғары ылғалдылығы;
 - жұмыс аймағының жеткіліксіз жарықтандырылуы;
 - ыңғайсыз жұмыс жағдайында ұзақ уақыт болуына байланысты физикалық шамадан тыс жүктемелер
 - жүйке-психикалық және эмоционалдық шамадан тыс жүктемелер;
 - көру анализаторларының шамадан тыс кернеуі;
 - ақаулы жиһаз немесе оның ыңғайсыз орналасуы;
 - заттардың биіктіктен құлауы (шкафтардан, сөрелерден);
 - қағаз қалдықтарымен бітелген немесе еденді жуғаннан кейін құрғатылмаған сырғанау, нәтижесінде еденге құлау және тұрған жиһаздан жарақат алу;
 - жанып кететін және жану заттарымен улану;
 - басқа қолайсыз факторлар.

2.9 Әрбір қызметкер міндетті:

2.9.1 Оның біліктілігіне сәйкес келетін, Университеттің құрылымдық бөлімшелері басшыларының лауазымдық нұсқаулықтары мен нұсқауларында көзделген, еңбек және еңбекті қорғау туралы заңнаманың талаптарына, сондай-ақ Университетте қолданылатын нормативтік құжаттардың талаптарына қайшы келмейтін жұмыс түрлерін ғана орындауға.

2.9.2 Қажетті көлемде жұмыс орнында бар есептеу техникасы мен ұйымдастыру техникасы құралдарын және жұмыста пайдаланылатын өзге де құралдар мен құрылғыларды пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарды білу және орындау.

2.9.3 Лауазымдық және өзге де нұсқаулықтардың, ішкі тәртіп Ережелерінің талаптарын орындау.

2.9.4 Өз жұмыс орнында жұмысқа кедергі келтіретін бөгде заттардың болуына жол бермеу.

2.9.5 Аппаттық жағдай туындаған жағдайда Университеттің қызметтік ұй-жайынан және/немесе ғимаратынан эвакуациялау жоспары мен тәртібін білу.

2.9.6 Алғашқы өрт сөндіру құралдарын пайдалана білу.

2.9.7 Жеке гигиена ережелерін сақтау.

2.9.8 Тиісті дайындықтан өткеннен кейін алғашқы медициналық көмек көрсете білу.

2.9.9 Өзінің тікелей басшысына өзінің сырқаттануы туралы хабарлау.

 КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТІ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	1 нұсқа: 25.12.2024
	ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚ	5 бет

2.10 Аппаттың, жарақаттанудың әрбір жағдайы, сондай-ақ еңбекті қорғау талаптарын бұзу жағдайлары олардың себептерін анықтау және болашақта олардың алдын алу үшін шаралар қабылдау мақсатында талдануы немесе тергелуі тиіс.

2.11 Қызметкер өзінің лауазымдық нұсқаулықтары мен қолданыстағы заңнамасына сәйкес тәртіптік және материалдық жауапкершілікке тартылады:

- лауазымдық нұсқаулықтар мен еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтардың, өрт қауіпсіздігі мен өндірістік санитария талаптарының сақталмауы, егер бұл апатқа, апатқа немесе өртке әкеп соқтыруы немесе әкелуі мүмкін болса және Университетке немесе жеке тұлғаларға зиян келтірілсе;
- ішкі тәртіп Ережелерін сақтамау.

3 ЖҰМЫС ОРНЫНДАҒЫ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ТАЛАПТАРЫ

3.1 Қызметкер жұмысты бастамас бұрын жұмыс орнынан ағымдағы жұмысты орындау үшін талап етілмейтін бөгде заттар мен заттарды (қораптар, сөмкелер, қалталар, кітаптар және т.б.) алып тастауға міндетті.

3.2 ДК, перифериялық құрылғылардың, ұйымдастыру техникасы құралдарының, жиһаздың, құрылғылардың, электр сымдары мен кабельдердің, электр розеткаларының, электр ажыратқыштардың, шамдардың, кондиционерлердің және басқа да жабдықтардың зақымдануы мен ақаулары анықталған жағдайда жұмысқа кіріспеңіз, маманды шақырыңыз және өзінің тікелей басшысына хабарлаңыз.

3.3 Қызметкер жұмыс кезінде міндетті:

- Жұмыс орнын ұқыпты және таза ұстау
- Жұмыс орындарына бос өткелдерді ұстауға, жабдықтарды ұйымдастыру техникасы мен басқа да жабдықтардың жылу беруді төмендететін заттармен үйіп тастамауға;
- Жұмыс орнында ұзақ уақыт болмаған кезде электр желісінен тәулік бойы жұмыс істеуге арналған жабдықты (желілік серверлер, аппараттар және т. б.) қоспағанда, ұйымдастыру техникасы құралдарын және басқа жабдықтарды ажырату;
- ДК, перифериялық құрылғылар мен басқа жабдықтардың бетіне ылғалдың түсуін жол бермеңіз.

3.4 Жұмыс кезінде рұқсат етілмейді:

- Оргтехника құралдарының және басқа жабдықтардың қозғалмалы бөліктеріне қол тигізу;
- Жұмыс орнының жарығы жеткіліксіз болған кезде жұмыс істеу;

 КАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТИ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	1 нұсқа: 25.12.2024
	ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚ	6 бет

- Ылғал қолмен элементтерге құралдарға кеңсе жабдықтарына және басқа жабдықтарға қол тигізу;
- Қызметтік міндеттерін орындауға қатысы жоқ қолдан жасалған электр құралдарын пайдалану.

3.5 Жұмыс аяқталғаннан кейін қызметкер:

- тәулік бойы жұмыс істеуге арналған жабдықты (аппараттар, желілік серверлер және т.б.) қоспағанда, ДК электр желісінен, ұйымдастыру техникасы құралдарын және басқа жабдықтарды ажырату.
- барлық шамдарды өшіріңіз.

3.6 Жұмыс кезінде табылған барлық кемшіліктер туралы қызметкер ӘШҚ-не хабарлауы керек.

4 АПАТТЫҚ ЖАҒДАЙЛАРДА ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ТАЛАПТАРЫ

4.1 Қызметкер апаттық жағдайлар туындаған кезде:

- жұмысты дереу тоқтатыңыз;
- ДК электр желісінен, ұйымдастыру техникасы құралдарынан және басқа да электр жабдықтарын ажырату;
- апаттық жағдайдың туындағаны және оның сипаты туралы тікелей басшыға және/немесе әкімшілік-шаруашылық қызметінің (ӘШҚ) қызметкеріне хабарлау;
- қажет болса, қауіпті аймақтан кетіңіз.

4.2 Электр энергиясын беруді уақытша тоқтатқан кезде қызметкер электр желісінен ұйымдастыру техникасы құралдарын және басқа да жабдықтарды ажыратуы тиіс.

4.3 Өрт туындаған кезде қызметкер өрт күзетін шақыруға, жақын маңдағы адамдарды өрт туралы хабардар етуге, адамдарды қауіпті аймақтан эвакуациялауға шаралар қолдануға міндетті.

4.4 Қызметкер қолда бар алғашқы өрт сөндіру құралдарымен өртті сөндіруге тек өртті жою мүмкіндігі болған жағдайда ғана қатыса алады, әйтпесе өрт қауіпсіздігі шаралары мен эвакуациялау жоспарлары туралы нұсқаулыққа сәйкес әрекет ете отырып, қауіпті аймақтан кетуге тиіс.

4.5 Университет қызметкерлері, егер бұл адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндірмесе, жазатайым оқиғаны сақтау үшін шаралар қабылдауы керек.

5 МІНДЕТТІ МЕДИЦИНАЛЫҚ ТЕКСЕРУЛЕРДІ ЖҮРГІЗУ ТӘРТІБІ МЕН КЕЗЕҢДІЛІГІ

 КАЗАХ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР УНИВЕРСИТЕТИ	«Қазақ ұлттық өнер университеті» РММ	1 нұсқа: 25.12.2024
	ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚ	7 бет

5.1 Міндетті медициналық тексерулер (бұдан әрі - медициналық тексерулер) кәсіп бойынша міндеттерді орындауға жарамдылығын анықтау, сондай-ақ жалпы, кәсіптік және жұқпалы және паразиттік аурулардың таралуын болдырмау мақсатында жұмысқа түскен кезде жүргізіледі.

5.2 Университетке жұмысқа орналасу кезінде үміткер ескіру мерзімі алты айдан аспайтын флюорография негізінде бастауыш, жалпы орта, кәсіптік, жоғары білім беретін оқу орындарының қызметкерлеріне қойылатын жұмысқа рұқсат туралы белгісі бар медициналық кітапшаны кадр мен жұмыс жөніндегі бөлімге ұсынуы тиіс. Медициналық кітапшаға кеуде флюорографиясының суреті қоса беріледі.

5.3 Алдын ала медициналық тексеруден өту кезінде қызметкер өзінің айналасындағыларға қауіп төндіретін созылмалы аурулардың болуы туралы мәліметтерді дербес ұсынады.

5.4 Университеттің медицина қызметкерлері қызметкердің айналасындағыларға қауіп төндіретін ауру белгілері бар деген күдік туындаған кезде оны зертханалық және басқа да зерттеулер жүргізе отырып, қосымша тексеруге жіберуге құқылы.

5.5 Қызметкердің денсаулық жағдайының орындалатын жұмысқа сәйкес келмеуі және оның қарсы көрсетілімдері болған жағдайда, медицина қызметкері Университет басшылығына хабарлауға тиіс.

5.6 Университет басшылығы денсаулық жағдайы университетте жұмыс істеуге мүмкіндік бермейтін адамдарды жұмыстан шығару немесе жұмысқа қабылдаудан бас тарту туралы шешім қабылдауға құқылы.

5.7 Медициналық тексерулердің жиілігі-жылына 1 рет (әр 12 айда).

5.8. Екпелерді және басқа да медициналық іс-шараларды жүргізу мерзімділігін қолданыстағы заңнамаға сәйкес медициналық қызмет бөлімінің қызметкерлері айқындайды

5.9 Медициналық тексеруден уақтылы өтуін бақылауды медициналық қызмет бөлімі жүзеге асырады.

5.10 Карантиндік іс-шаралар жарияланған кезде университет қызметкерлері карантинге қарсы іс-шаралар жөніндегі нұсқамаларды қатаң сақтауға міндетті, оның орындалуын бақылау медициналық қызмет бөліміне және Университет басшылығына жүктеледі.

6 ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

6.1. Осы нұсқаулық ол бекітілген күннен бастап күшіне енеді және жанасымен ауыстырылғанға дейін қолданылады

6.2 Университеттің құрылымдық бөлімшелерінің ұсыныстары негізінде ғылыми кеңес Нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтырулар енгізе алады.